

תפילת חג השבועות אל מול הר הבית

כתב וצילם: יהודה איזנברג

עמוד השחר קם. אור רך נשקף מן המזרח, והאיר את רחובות ירושלים. השמש עוד לא זרחה, ואנו יצאנו בדרכנו אל המצפור הצופה אל הר הבית. רחש צעדים נשמע מכל עבר, בליל שפות והד צעדי נערים ונערות, צעירים ומבוגרים הצועדים אל הטיילת, לתפילת ותיקין של חג השבועות.

ז. מה-נאוו על-ההרים רגלי מבשר משמיע שלום,
מבשר טוב, משמיע ישועה, אמר לציון מלך אלהיה.
ח. קול צפירה נשא קול, יחדו ירננו. כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון.
ט. פצחו רננו יחדו חרבות ירושלים, כי-נחם ה' עמו, גאל ירושלים.

אור יקרות נשפך מן המזרח. בזמן בית המקדש, היה בשעה זו הצופה מתבונן לצד מזרח, ומכריז כי הגיע זמן שחיטת קרבן השחר של יום הכיפורים:

אמר להם הממנה. "צאו וראו, אם הגיע זמן השחיטה".
אם הגיע, הרואה אומר: "ברקאי".
מתתא בן שמואל אומר: "האיר פני כל המזרח, עד שבחברון?"
והוא אומר: "הן". [משנה יומא ג,א].

קרני השמש האירו את פני המזרח, וממקום תפילתנו ראינו את הר הבית, ואת ההרים עד לבית לחם.

קרא הקורא את מגילת רות, ואני התבוננתי בנוף הנשקף מולי.

נעמי ושתי כלותיה יוצאות משדה מואב.

ו. ותקם היא וכלתיה ותשב משדי מואב
כי שמעה בשדה מואב כי-פקד ה' את-עמו לתת להם לחם.
ז. ותצא מן-המקום אשר-היתה שמה, ושתי כלתיה עמה,
ותלכנה בדרך לשוב אל-ארץ יהודה. [רות א].

אני מתבונן בנוף מולי. מחפש את הר מואב, ואת נעמי וכלותיה, ההולכות אל ארץ יהודה.

הרי מואב נשקפים ממול, ושבילי עיזים חורצים אותם. האם נעמי וכלותיה עודן בדרך האין-סופית, מהרי מואב לבית לחם יהודה, לחבור לעם ישראל?

בעל הקריאה ממשיך בקריאתו. נעמי ורות מגיעות לבית לחם. והעלילה מתפתחת במהירות, עברו אך עשר דקות, וסדר הדורות מסכם את הסיפור:

יח. וְאַלְהָה תוֹלְדוֹת פָּרֶץ, פָּרֶץ הוֹלִיד אֶת-חֶצְרוֹן. ...

כא. וְשִׁלְמוֹן הוֹלִיד אֶת-בְּעֶזַ וּבְעֶזַ הוֹלִיד אֶת-עוֹבֵד.

כב. וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת-יִשִּׁי וְיִשִּׁי הוֹלִיד אֶת-דָּוִד. [רות ד']

דוד. ישי הוליד את דוד. דוד, נעים זמירות ישראל, המלך התקיף שהכניע את כל עמי האזור, אבל ברח באופן מביש כאשר בנו מרד בו:

א. **מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבֻשָׁלוֹם בְּנוֹ.**

ב. **ה' מֵה־רַבּוֹ צָרִי רַבִּים קָמִים עָלַי.**

ג. **רַבִּים אָמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לֹא בָאֱלֹהִים סָלָה [תהלים נ].**

אפשר לזהות את מזלג הדרכים בהם עבר דוד, כאשר נמלט מאבשלום. הנה, הנהו:

כג. **וְכָל־הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל גָּדוֹל, וְכָל־הָעָם עֹבְרִים,**

וְהַמֶּלֶךְ עֹבֵר בְּנַחַל קִדְרוֹן,

וְכָל־הָעָם עֹבְרִים עַל־פְּנֵי־דֶרֶךְ אֶת־הַמֶּדְבָּר. ...

ל. **וְדָוִד עָלָה בַּמַּעֲלָה הַזֵּיתִית עָלָה וּבֹכָה וְרָאשׁ לֹא חָפוּי,**

וְהוּא הוֹלֵךְ יַחַף, וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפוּ אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ עָלָה וּבָכָה.

[שמואל ב טו]

הסוף היה קצתו טוב וקצתו רע. אבשלום נפל במלחמה, במוות מכוער סיים את חייו האיש שהתפאר ביופיו. דוד חזר לירושלים, כוונתו לבנות את בית המקדש לא יצאה אל הפועל. דברים קשים אומר לו הנביא:

לֹא־תִבְנֶה בֵּית לַשָּׁמַי, כִּי דָמִים רַבִּים שִׁפְכָתָ אֶרְצָה לְפָנַי. [דה"א א, כב].

המקדש נבנה דור אחד אחר כך, בימי שלמה.

התפילה נמשכת, ואני מחפש את מקום המקדש. עץ עבות מסתיר את המראה לצד צפון, ואני מחפש בין ענפי העץ מפלש לראות דרכו את מקום המקדש. הנה הוא:

קשה להבחין במקום המקדש. הוא נמצא קרוב לאמצעה של התמונה, סמוך לקו הרקיע.

קולו של שליח הציבור עולה:

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו
ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך
ולעשות חובותינו בבית בחירתך,
בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו,
מפני היד שנשתלחה במקדשך.

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, מלך רחמן,
שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים,
ותבנהו מהרה ותגדל כבודו.
אבינו מלכנו, גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה,
והופע והנשא עלינו לעיני כל חי,
וקרב פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ
והביאנו לציון עירך ברנה, ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם,
ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו,
תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם.

